



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 550/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva na „*prejednanie veci zákonom stanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu SR vo veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v dávkovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. júna 2015, č. k. 11 S/174/2014*“ a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou v petite sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) označeného a pomenovaného v záhlaví sťažnosti postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) „*vo veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v dávkovom konaní,*

*na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. júna 2015, č. k. 11 S/174/2014“.*

2. Zo sťažnosti a z príloh sťažovateľa vyplýva, že Colný úrad Nitra (ďalej len „colný úrad“) svojím rozhodnutím č. 1096131/1/131127/2014 zo 17. marca 2014 zastavil výplatu dávok úrazového zabezpečenia – náhrady za stratu na služobnom plate od 1. júla 2013 podľa § 105 ods. 8 v spojení s § 28 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“). O odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu colného úradu rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím č. MF/1010604/1/347545/1214 z 30. júla 2014 tak, že jeho odvolanie zamietlo a potvrdilo odvolaním napadnuté rozhodnutie colného úradu.

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podal sťažovateľ žalobu Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“), o ktorej rozhodol rozsudkom sp. zn. 11 S 174/2014 zo 17. júna 2015 tak, že rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžso 57/2015 z 1. decembra 2016 tak, že zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. Sťažovateľ v obsiahlej sťažnosti (18 strán) podrobne cituje z jednotlivých bodov odôvodnenia najvyššieho súdu, nesúhlasí s jeho právnymi závermi (k tomu opisuje právnu úpravu, a to príslušné ustanovenia zákona č. 328/2002 Z. z. a tiež skutočnosti, ktoré sú opísané v žalobe zo 7. októbra 2014, vo vyjadreniach žalovaného a v rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 11 S 174/2014 zo 17. júna 2015, pozn.) a zaujíma svoj právny názor na danú vec. Jeho argumentácia v sťažnosti končí na strane 15 tým, že rozhodnutie najvyššieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže „1. ignoruje a nezohľadňuje znenie ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. t.j. právnu podstatu, ktorá spočíva v tom, či sa mi ako poškodenému zmenili pomery, ktoré boli rozhodujúce na určenie výšky

náhrady škody. Najvyšší súd SR rozhodol o uznaní pomerov, ktoré nemali absolútne nič spoločné s určením výšky náhrady škody poškodeného,

2. ignoroval právny názor Krajského súdu v Nitre uvedený v Rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11 S/l 74/2014 zo dňa 17.06.2015, ktorý bol vydaný v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR uvedeným v Rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 7Sžso/28/2012 zo dňa 14.08.2013, vydaným v tej istej právnej veci.

3. ignoroval právny názor Najvyššieho súdu SR uvedený v Rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 7Sžso/28/2012 zo dňa 14.08.2013, vydaným v tej istej právnej veci. “

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„... Základné právo [REDAKOVANÉ] na prejednanie veci zákonom stanoveným postupom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... postupom Najvyššieho súdu SR vo veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v dávkovom konaní, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 17. júna 2015 č.k. 11S/174/2014-70 porušené bolo.

... Ruší rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 1Sžso/57/2015 zo dňa 01.12.2016 a vec sa vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie tomuto súdu.

... Predkladateľ sťažnosti si neuplatňuje priznanie finančného zadosťučinenia.

... Najvyšší súd SR je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 374,81 €... právneho zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Veselého, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. “

## II.

### **K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv (bod 5)**

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

8. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy tiež vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa uplatňuje na princípe subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd poskytuje uvedenú ochranu iba vtedy, ak ju neposkytujú všeobecné súdy. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej

správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Z uvedeného v okolnostiach danej veci vyplýva, že sťažovateľom navrhovaný petit sťažnosti nie je dostatočným podkladom na rozhodnutie ústavného súdu. Uvedené osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom. Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

10. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd dospel najprv k záveru, že sťažnosť vo vzťahu k postupu najvyššieho súdu (v petite v bode 1) nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, pretože hoci je sťažovateľ kvalifikovane zastúpený advokátom žiada vysloviť porušenie svojich práv iba postupom najvyššieho súdu bez uvedenia spisovej značky konania (neurčitý a nevykonateľný petit, pozn.). Obdobne v odôvodnení sťažnosti namieta aj porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy, ale v petite, ktorým je ústavný súd viazaný, už

toto základné právo [navyše riadne neodôvodnené v sťažnosti (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde)] nie je ani premietnuté. Z uvedeného je zrejmé, že odôvodnenie sťažnosti nekorešponduje s petitom sťažnosti, ktorý je pre konanie pred ústavným súdom záväzný a vymedzuje rozsah samotného konania.

11. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti nespĺňa citované náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011).

12. Vychádzajúc z týchto skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde mohol odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

13. Okrem toho argumentácia sťažovateľa týkajúca sa ignorovania názorov najvyššieho súdu a krajského súdu (pozri bod 4) v obdobnej právnej veci v zásade nemôže byť predmetom prieskumu ústavného súdu, pretože túto požiadavku sťažovateľ (tak ako ju formuloval) nepredniesol predtým v konaní pred všeobecnými súdmi (v odvolacom konaní), resp. vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného z 11. augusta 2015, ktoré priložil k svojej sťažnosti. Ústavný súd ešte podotýka, že najvyšší súd dal primeranú odpoveď na závery krajského súdu k tejto otázke v bodoch 23 až 25 a tiež jeho závery v bodoch 26 až 35, ktoré sú sťažovateľovi dobre známe, nie sú arbitrárne alebo svojvoľné (citovať ich preto znova nebude, pozn.). Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej (právnickej) osoby. To v danom kontexte znamená,

že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania v ďalšej inštancii mimo rámec všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval ich judikatúru (I. ÚS 76/2015). Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

14. Celá sťažnosť sa nesie iba v duchu opravného konania pred všeobecnými súdmi, kde sťažovateľ neponúka žiadnu ústavne významnú argumentáciu (iba nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi najvyššieho súdu). Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal namietané rozhodnutie najvyššieho súdu na 14 stranách a podľa jeho názoru najvyšší súd dostatočne objasnil dôvody, z ktorých napadnuté rozhodnutie vychádza, a jeho úvahy, ktorými sa pri jeho vydaní riadil nie sú očividne arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čo v plnom rozsahu platí aj vo vzťahu k právu zaručenému čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne, čo sa potvrdilo aj v tomto prípade. Navyše v správnom súdnictve je podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánu verejnej správy, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku platného v relevantnom čase), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Treba vziať preto do úvahy, že správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

15. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že miera interpretácie aplikovaných na vec vzťahujúcich sa ustanovení právnych predpisov (výklad § 28 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. týkajúceho sa zmeny pomerov sťažovateľa a jeho aplikácia na zistený skutkový stav) vo väzbe na rozhodujúce skutočnosti prípadu je adekvátne a rešpektujúca predmetnú právnu úpravu. Nesúhlas sťažovateľa s obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nie je dôkazom o ich neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

16. Ústavný súd konštatuje, že z hľadiska posúdenia označených práv (bod 5) nebol postup všeobecných súdov ani svojvoľný, ani arbitrárny a ich rozhodnutia sú aj z pohľadu poskytnutej ochrany týchto práv ústavne udržateľné, a preto sťažnosť v tejto časti mohol odmietnuť okrem nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017